

KERKBRIEF

Driemaandelijks
Jaargang 42, nr 2 – Zomer 2013

België-
Belgique
P.B.-P.P.
BC 20560

Periodiek van de Verenigde Protestantse Kerk in Leuven
V.U.: Ernst Veen, L. Beosierlaan 89, 3010 Leuven
P 708844 – Afgiftekantoor: Leuven Mail

Inhoud

- 02 Zomerlied
- 03-06 Kerkdiensten
- 07-09 Een Vakantieverhaal
- 10-12 Gemeentenieuws
- 12-15 Geknipt voor U
- 16-19 Meditatie – Een preek van één zin
- 20-21 Woorden van de Kerk (27)
- 22 Media
- 23 Bereikbaarheid
- 24 Adressenlijst

Eens Komt de Grote Zomer

1.

Eens komt de grote zomer
 waarin zich 't hart verblijdt.
 God zal op aarde komen
 met groene eeuwigheid.
 De hemel en de aarde
 wordt stralende en puur.
 God zal zich openbaren
 in heel zijn creatuur.

4.

Ook ons zal God verlossen
 uit alle pijn en nood,
 van 't woeden van de boze,
 van 't vrezen voor de dood,
 van aarzelen en klagen,
 verdriet en bitterheid,
 van alles wat wij dragen,
 van 't lijden aan de tijd.

7.

Dan zijn wij aangezeten
 in Gods verheven zaal,
 en zullen met Hem eten
 het eeuwig avondmaal.
 Dan schenkt de boom des levens
 ons vrucht in overvloed,
 en van de stroom des levens
 drinken wij daar met God.
 (...)

2.

Geen woord kan het bereiken,
 het is aan niets gelijk,
 met niets te vergelijken
 dat schone koninkrijk.
 Als God zich openbaren
 zal op de jongste dag
 dan zullen wij ervaren
 wat Hij met ons vermag.
 (...)

5.

Ja, Hij zal ons geleiden
 in 't schone paradijs,
 het bruiloftsmaal bereiden
 zijn grote naam ten prijs.
 De liefde die wij zingen,
 zo schoon, zo ongekend,
 zal uit de bron ontspringen
 van God ons middelpunt.
 (...)

8.

Dan zal het loflied schallen
 rondom de gouden troon,
 dan heffen wij daar allen
 met grote vreugde aan:
 lof zij en eer en sterkte
 de Vader en de Zoon,
 de Geest om al zijn werken
 zij lof van nu voortaan.

In Juli en Augustus is er geen kindernevendienst voorzien

JULI 2013

14	Voorganger Ouderling Organist Lezingen Collecte	Petra Schipper Adri Leemput Joop van der Horst Deut. 30: 9-14 / Kol. 1: 1-14 Luc. 10: 25-37 Gebouwen (kerk en pastorie)	<i>Groen</i>
21	Voorganger Ouderling Organist Lezingen Collecte	Antoon Schoors Philipp Bratfisch Chris Klein Gen. 8: 1-14 / Kol. 1: 21-27 Luc. 10: 38-42 Protestantse Sociale Centra	<i>Groen</i>
28	Voorganger Ouderling Organist Teksten Collecte	Ernst Veen Joëlle Segier Henk Corporaal Gen. 18: 20-33 / Kol. 2: 6-15 Luc. 11: 1-13 Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid Brussel	<i>Groen</i>

AUGUSTUS 2013**04 AVONDMAAL**

Voorganger	Frank Marivoet	<i>Groen</i>
Ouderling	Dirk Panhuis	
Organist	Edy Kühn	
Teksten	Pred. 2: 1-11 / Kol. 3: 12-17 Luc. 12: 13-21.	
Collecte	Rwanda	

11	Voorganger	Antoon Schoors	<i>Groen</i>
	Ouderling	Adri Leemput	
	Organist	Joop van der Horst	
	Teksten	Jes. 65: 17-25 / Hebr. 11: 1-16 Luc. 12: 32-48	
	Collecte	Gebouwen (kerk en pastorie)	

18	Voorganger	Antoon Schoors	<i>Groen</i>
	Ouderling	Philipp Bratfisch	
	Organist	Chris Klein	
	Teksten	Jer. 23: 23-29 / Hebr. 11: 17-29 Luc. 12: 49-59.	
	Collecte	Diaconaat	

25	Voorganger	Frank Marivoet	<i>Groen</i>
	Ouderling	Joëlle Segier	
	Organist	Henk Corporaal	
	Teksten	Jes. 30: 15-21 / Hebr. 12: 22-29 Luc. 13: 22-30.	
	Collecte	Protestantse Sociale Centra	

SEPTEMBER 2013

- 01 AVONDMAAL**
Voorganger Ernst Veen *Groen*
Ouderling Philipp Bratfisch
Organist Edy Kühn
Teksten Deut. 24: 17-22 / Hebr. 13: 1-6
Luc. 14: 7-14
Collecte Gevangenispastoraat
Kindernevendienst Jelske
- 08** Voorganger Ernst Veen *Groen*
Ouderling Adri Leemput
Organist Joop van der Horst
Teksten Deut. 30: 15-20 / Fil.: 1-20
Luc. 14: 25-33
Collecte Gebouwen (kerk en pastorie)
Kindernevendienst Michiel
- 15** Voorganger Ernst Veen *Groen*
Ouderling Joëlle Segier
Organist Chris Klein
Teksten Ex. 32: 7-14 / 1 Tim. 1: 12-17
Luc. 15:1-10
Collecte Protestantse Sociale Centra
Kindernevendienst Jan
- 22** Voorganger Ernst Veen *Groen*
Ouderling Dirk Panhuis
Organist Henk Corporaal
Teksten Amos 8: 4-7 / 1 Tim. 2: 1-8
Luc. 16: 1-17.
Collecte Theologische Faculteit Brussel
Kindernevendienst Ida

SEPTEMBER 2013 (vervolg)

29	Voorganger	Arie Poldervaart	<i>Groen</i>
	Ouderling	Philipp Bratfisch	
	Organist	Edy Kühn	
	Teksten	Amos 6: 1-10 / 1 Tim 6: 11b-19 Luc. 16: 19-31	
	Collecte	Rwanda	
	Kindernevendienst	Michiel	

OKTOBER 2013

06	AVONDMAAL		
	Voorganger	Ernst Veen	<i>Groen</i>
	Ouderling	Adri Leemput	
	Organist	Joop van der Horst	
	Teksten	Hab. 3: 1-3, 16-19 2Tim. 1: 6-14 / Luc. 17: 1-10	
	Collecte	Gebouwen (kerk en pastorie)	
	Kindernevendienst	Jelske	
13	Voorganger	Ernst Veen	<i>Groen</i>
	Ouderling	Joëlle Segier	
	Organist	Chris Klein	
	Teksten	2 Kon. 17: 24, 29-34 2Tim. 2: 8-15 / Luc. 17: 11-21	
	Collecte	Diaconaat	
	Kindernevendienst	Jan	

Zien en zien is twee

Lente 2002. Het gezin van een Nederlandse vriend en ons eigen gezin brengt samen de Paasvakantie door in de Vaudoiser Alpen van Zwitserland. We wandelen over een hoge bergkam met uitzicht naar links in de richting van de majestueuze Mont Blanc. Rechts zien we in de diepte het meer Lac Léman weerspiegelen.

In de verte laait het hemelvuur van de onder-gaande zon hoog op. Het licht voert een fel en kleurrijk gevecht met de donkere samenspannende bewolking. De grillige sky-line van de

bergkammen en -toppen steekt scherp af tegen het vurige lichtspel. Ik kan er in opperste verrukking mijn ogen niet van af houden.

Waarmee laat deze verruk-king zich vergelijken? W.A. Mozart is de eerste die me te binnen schiet. Het is het soort verrukking die je hoofd en hart verheft als het ‘Et incarnatus est’ uit zijn mis KV427, het allegro assai uit zijn pianoconcert KV488 of het adagio uit zijn clarinetconcert KV622 de dampkring doet sidderen en het hart doet beven van klimmende vreugde en krimpene pijn tegelijk. In dit samengebalde vervulde moment worden, in enkele ondeelbare oogwenken, hoogte en diepte, verdriet en vreugde, hemel en aarde met elkaar verzoend. Vertrouwen en godzaligheid voel ik als ik mijn ogen opsla naar dit berglandschap. Vertrouwen dat het wel goed komt met ons weerbarstige, zo prachtige, zo deerniswekkende aardse bestaan. Was dat wat de psalmist voelde toen hij dichtte: “Ik sla mijn ogen op naar de bergen, vanwaar komt mijn hulp? Mijn hulp komt van de Heer, die hemel en aarde gemaakt heeft.” (Ps.121)?

Hoe dan ook, in vervoering stootte ik mijn vriend aan en wees naar de bergen. “Zie je dat?” “Wat bedoel je?”

“Kijk, die bergen, die toppen, dat licht!”

“Welke bergen? Ik zie er zoveel!”

“En dat licht dan!”

“Ja dat zie ik, dat is zon die op de wolken schijnt.”

Even later hoorde ik hem klagen tegen zijn vrouw: “Dat berglandschap is maar lastig: je kunt hier nooit recht op je doel af. Je moet klimmen en dalen en de wegen zitten vol bochten. Wat een moeite! Geef mij maar ons platte landje.” Ik

realiseerde me: hij zag niet wat ik zag. Het had verder geen zin om het hem uit leggen.

Jaren later las ik een opstel van Maarten 't Hart over Zwitserland. Hij schreef: “Toen ik Zwitserland binnenreed in de avondschemering en (...) de toppen bij Saas Fee omhoog zag komen, kwam er een geluksgevoel over me zoals ik nog maar zelden heb ervaren”. En: “Op de eerste dag die ik doorbracht in het hooggebergte, heb ik (...) het Alpenglühén gezien van Eiger, Mönch en Jungfrau. Wat is daar nu zo bijzonder aan? Ik kan het niet verwoorden. Ik weet alleen dat men er iets bij ondervindt dat zich slechts laat vergelijken met het gevoel dat men heeft als men het Air uit de Derde suite van Bach hoort.”

Even later tekent 't Hart uit de mond van een medebewonderaar der bergen op: “Ik wou dat ik het vermogen bezat om te verwoorden wat ik hier onderga. Maar niemand heeft dat vermogen, geloof ik. Of men begrijpt me, en dan is er geen uitleg nodig, of men begrijpt me niet, en dan waag ik ook maar geen poging meer om iets uit te leggen.”

Het is duidelijk: zien en zien is twee. Geen wonder. Zien is immers veel meer dan de registratie van licht op je netvlies. Het zien begint pas na die registratie. En dan hangt het er maar van af hoe bochtig of recht, hoe bergachtig of plat de wegen zijn tussen hoofd en hart.

Ernst Veen

Gemeentenieuws

Huwelijk

Op zaterdag 25 mei, is in onze kerk het huwelijk ingezegend van Uku Martin Undrits en Airi Eldermann uit Estland.

Kerkenraad en bestuursraad

Op de jaarvergadering van 9 juni werd Henk Corporaal verkozen als nieuw ‘toegevoegd’ lid van de kerkenraad. In de bestuursraad nam Marleen Jannis het openstaande mandaat over van Hanani Pienaar.

Liedboek

Het “Nieuwe Liedboek voor de kerken” is eind mei van dit jaar op de markt gebracht. Het was onmiddellijk uitverkocht. Onze kerk zal binnen korte termijn eveneens exemplaren van dit Nieuwe Liedboek bestellen.

Op de infotafel vindt u een infomagazine over het Nieuwe Liedboek, genaamd “Ik zing”. Daarin staat o.a. te lezen: “Het grootste verschil met het “oude” liedboek is de veelheid aan vormen en stijlen. Het (oude) Liedboek voor de Kerken kent alleen strofevormen. In het nieuwe liedboek worden ook canons, acclamaties, gezongen gebeden (zoals het Onze Vader) en beurtzangen voor voorzanger, koor en gemeente opgenomen. Veel liederen zijn geschikt voor orgelbegeleiding, andere voor piano, gitaar of band” (cello, blokfluit...).

Meer info vindt u op: <http://www.liedboek.nl/home>

Mariakapel

Al laat de samenstelling van een goed onderbouwd huurcontract en de ondertekening daarvan, nog even op zich wachten, toch wordt in de Mariakapel langzaam maar zeker alles in gereedheid gebracht zodat wij de kapel in gebruik kunnen nemen en er onze zondagsdiensten kunnen houden. Zo is er de jongste maanden het nieuwe pijporgel (het zogenoemde

Ottes-van-der-Veer-orgel) opgebouwd door orgelbouwer van de Veer. Voordat het orgel werd aangekocht, stond het in een Protestantse kerk in Delft. Volgens de orgelbouwer zou het instrument in de Mariakapel beter tot z'n recht komen. Of dat waar is of niet kunnen wij niet bevestigen, maar wel dat het orgel een prachtige “dragende” en warme klank heeft. Iets wat (met een toegewijd organistenteam, alsook met spelers van andere instrumenten) in een kerkdienst zeer kan bijdragen tot de vreugde van het samenkomen en de beleving van het “zingend geloven”. Bovendien komt dat mooie orgel extra goed van pas aangezien we volgend jaar het Nieuwe Liedboek voor de kerken zullen aanschaffen, waarbij we, naast oude en vertrouwde ook heel wat nieuwe liederen en melodieën zullen aanleren,

Startzondag

Of er in september een (uitgedunde) startzondag zal zijn, hangt vooral af van de vordering (dan wel vertraging) in het ‘dossier Mariakapel’. We houden u op de hoogte.

18-plus

In onze kerk is jong en oud vertegenwoordigd. De verschillende leeftijdsgroepen komen regelmatig samen. Zo is er de zogenoemde 12-min en 12-plus tijdens de kerkdiensten. Ook is er een groep voor 60-plussers. Daarnaast zouden, in overleg met de kerkenraad, de jongvolwassenen nu ook zelf een 18-plusgroep willen opstarten. Het doel van die groep (tot ca 35j) is om contact en ontmoeting tussen leeftijdsgenoten te bevorderen en het leven “soms even” met elkaar te delen. Dat kan door een gezelschapsspel-avond, een gezamenlijke filmvoorstelling, een (nachtelijke) wandeling door het Meerdaalwoud (of langs de Oude Markt), een wereldreis naar Hawaï, een voettocht naar Rome, een busreis naar Taizé of (als Luther) logeren in het slot Wartburg te Eisenach. Maar ach, we

laten de 18-plussers dat beter zelf invullen (het zijn tenslotte “volwassenen”). In het komende seizoen hoort u meer over hun plannen en initiatieven.

Vakantie

Van **04 t/met 25 augustus** is dominee Ernst Veen met zijn gezin op vakantie. Voor kerkelijke of pastorale hulpverlening kunt u zich wenden tot het synodebureau van de VPKB dat u in contact kan brengen met andere kerken of predikanten uit de regio: VPKB-Synodebureau, Brogniezstraat 44, 1070 Brussel, tel. 02-511.44.71.

Op de website van de VPKB kunt u ook zelf naar andere kerken/predikanten zoeken, zie: <http://www.vpkb.be>

Geknipt voor u

Oprichting Marc Vervenne Fonds

Op 26 juni jl. werd tijdens een ceremonie in de rectorale salons het Marc Vervenne Fonds officieel ingehuldigd. Het doel van het fonds is om jonge talentvolle wetenschappers van universiteiten in de armste landen in Afrika te ondersteunen in de uitvoering van een ontwikkelingsrelevant doctoraatsonderzoek dat de lokale gemeenschappen ten goede komt. Tijdens de eerste jaren van het fonds wordt de focus gelegd op de 'relève académique' in Congo.

De jonge wetenschappers komen tijdens de uitvoering van hun doctoraatsproject enkele keren naar België voor een kort onderzoeksverblijf. Ze krijgen dan steun van een promotor van de KU Leuven. Het Marc Vervenne Fonds zorgt voor de financiering van dit verblijf. Zo blijven de jonge onderzoekers verbonden met hun thuisuniversiteit, terwijl de intense samenwerking met de KU Leuven hun wetenschappelijk draagvlak versterkt en een interculturele uitwisseling en kennisoverdracht tot stand brengt.

Schenkers kunnen de missie van het Fonds met een gift ondersteunen en kunnen ook één of meerdere doctoraatsstudenten ‘adopteren’. Het fondsbeheer verzekert volledige transparantie van de besteding van de ontvangen middelen in wetenschappelijk onderzoek dat vorm krijgt in levensvatbare en ontwikkelingsrelevante doctoraatsprojecten.

Voor meer info: <http://www.kuleuven.be/mecenaat/Fondsen/faculteitsoverkoepelend/vervenne.html>

De Verenigde Protestantse Kerk van Frankrijk

De Gereformeerde Kerk van Frankrijk en de Evangelisch-Lutherse Kerk van Frankrijk hebben zich verenigd tot de Verenigde Protestantse Kerk van Frankrijk.

De fusie werd in mei gevierd in een gezamenlijke nationale synode in Lyon. De synode keurde tijdens de zitting de herziene teksten van de grondwet en de regels van de nieuwe kerk goed.

Proces tot eenheid

Dr. Olav Fykse Tveit, algemeen secretaris van de Wereldraad van Kerken, woonde de viering in Lyon bij. Hij prees de inspanningen van beide kerken in het proces tot eenheid. „Deze onderneming herinnert ons eraan dat de eenheid waartoe we in Christus geroepen zijn niet alleen hard werken is maar ook vreugdevol. Voor velen van ons buiten Frankrijk geeft uw eenwording hoop dat ons eigen werk ook vruchtbaar kan zijn. Uw nieuwe kerk is een vrucht, een oogst, van het oecumenische werk in het verleden. Ik moedig u aan om uw oecumenische rol lokaal en nationaal groothartig op u te nemen in het soms vrij complex oecumenische landschap.” Tveit noemde de geslaagde samenwerking van christenen van diverse denominaties een inspiratie voor christenen elders.

De nieuwe kerk telt 272.000 leden, waarvan er 250.000 afkomstig zijn uit de Gereformeerde Kerk. De fusiekerk telt 456 predikanten en 960 kerkgebouwen.

Bron: <http://www.hetgoedeleven.com/Geloven/Gelovendetail/tabid/240/IndexID/191599/Default.aspx>

Van anatomisch theater tot protestantse kerk

Leuven - Op de hoek van de Kapucijnenvoer en de Minderbroedersstraat staat dit achthoekig gebouw, het voormalige Anatomisch Theater van de universiteit.

In de 17de eeuw vonden de eerste officiële dissecties plaats in de Lakenhallen. De oude universiteit was lang vragende partij om een afgezonderde locatie voor het post-mortem onderzoek. De aangevoegde lijken moesten immers in de drukke Naamsestraat passeren en niemand vond dat echt aanvaardbaar.

Het duurde tot midden 18de eeuw vooraleer er sprake is van een uitgebouwd anatomisch theater. Initiatiefnemer was

Professor Joseph-Henri Rega. Hij was ook de drijvende kracht achter de oprichting van de Leuvense Kruidtuin, nu aan de overkant van de Kapucijnenvoer. De oude poort van de eerste botanische tuin staat echter in de Minderbroedersstraat en verschaft nog altijd de toegang tot het anatomisch theater.

Dat anatomisch theater werd in 1744 gebouwd naar plannen van Leuvense architect Jacques Antoine Hustin. In deze snijkamer gebeurden de geneeskundige dissecties van mensen en dieren. Langs de muren stonden houten tribunes om alles goed te kunnen volgen, maar die zijn intussen verdwenen. De schitterende rococo afwerking van het plafond kan je wel nog bewonderen.

De grote ramen zorgen voor een optimale lichtinval, vandaar dat beeldhouwer Constantin Meunier van het gebouw zijn atelier maakte op het einde van de 19de eeuw. De dissecties waren ondertussen verhuisd naar een nieuwbouw, even verderop in de Minderbroedersstraat, een van de vele ontwerpen van duizendpoot Joris Helleputte.

Uiteindelijk kwam het theater in handen van een protestantse geloofsgemeenschap, die het gebruikte als Adventskerk. Dat lijkt een grote stap van snijkamer, maar de achthoekige structuur is ideaal voor hun eredienst. Sinds enkele jaren staat het gebouw leeg of werd het verhuurd aan kunstenaars. Daarom vindt er nog steeds een occasionele kunsttentoonstelling plaats en heb je de kans om toch het bijzondere pand te bezoeken.

Uit het Nieuwsblad, 30/03/2013

http://www.nieuwsblad.be/article/detail.aspx?articleid=BLPLA_20130329_001&_section=62985222&utm_source=newsblad&utm_medium=newsletter&utm_campaign=regio-nb

Een preek van één zin

Het is sabbat in de synagoge van Nazareth en het is er tjokvol. Want Jezus, een vroegere inwoner van Nazareth, wiens roem intussen was uitgegaan door heel de streek, is even teruggekeerd naar zijn geboortestad. En aldaar, in Nazareth, mag Hij het woord voeren in de synagoge. Uit het relaas van Lukas blijkt dat Jezus begon in het Oude Testament, bij de profeten, en dat hij daarna uitleg gaf. Nu deden de minder beroemde Schriftgeleerden deden dat ook. Maar dit keer stonden de mensen perplex. En dat nog wel na wat zo ongeveer de allerkortste preek moet zijn geweest uit de geschiedenis van die synagoge. Een preek van, welgeteld één zin. Hoe zat dat?

Heden is dit schriftwoord vervuld

Jezus las die sabbatdag voor uit het boek Jesaja: *“De Geest van de Heer rust op mij, want hij heeft mij gezalfd. Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft hij mij gezonden, om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken en aan blinden het herstel van hun zicht, om onderdrukten hun vrijheid te geven, om een genadejaar van de Heer uit te roepen.”* (Jes.61:1-9). En nadat Jezus dat gelezen heeft, spreekt hij die éne zin uit: *“Vandaag hebben jullie deze schrifttekst in vervulling horen gaan.”* (Luc.4: 21). Wat bedoelde Jezus daarmee?

Twee manieren

Men kan die uitspraak op twee manieren uitleggen. Ten eerste in die zin dat daar en toen in de synagoge een profetie van Jesaja uitkwam, “in vervulling ging”, die deze profeet al vele honderden jaren daarvoor had “voorspeld”. Jesaja dan dus gezien als een soort waarzegger en toekomstvoorspeller en Jezus als eindpunt van die voorspelling. Kortom Jesaja de

profeet die reeds eeuwen voordat Christus verschijnt al heenwijst naar Jezus. Zo is niet zelden deze tekst ook uitgelegd en verder verteld. Toch is dat niet de enige wijze waarop men de betekenis van het begrip “vervulling” kan uitleggen. Het Griekse woord dat Lucas daar gebruikt voor het begrip vervullen is *plèro-oo* en dat kan naast vervullen en voleindigen ook nog betekenen: “invullen”, “een plaats of een positie invullen”.

En als men deze laatste andere betekenis toepast op de zin die Jezus uitsprak, dan levert dat ook, ten tweede een andere uitleg op. Dan gaat het er niet om dat in Jezus een oude toekomstvoorspelling van Jesaja is uitgekomen, maar dan gaat het erom dat Jezus zelf, daar en toen, een profetie van Jesaja waarmaakt. Anders gezegd: het gaat er dan niet om dat Jesaja vooruitkeek naar de toekomst, waarin dan na zoveel honderden jaren in de figuur van Christus een Jesajaanse voorspelling vervuld zou worden, maar dan gaat het erom dat Jezus in zijn tijd, al lezende in de Schriften, terugkijkt naar Jesaja en op die wijze de roeping van Jesaja voor zichzelf in zijn eigen tijd invult. Om zo te zeggen: Jezus vult het ambt en de roeping van Jesaja voor zichzelf in: *“Heden is dit Schriftwoord vervuld.”*

Roeping

Die preek-van-één-zin betekent dan zoveel als: Heden vul ik, Jezus, de roeping van Jesaja voor mijzelf in. Vandaag herken ik mijn eigen taak en roeping, in de taak en roeping die ook Jesaja had. Ook ik, Jezus, belijdt, in navolging van mijn naamsverwant Jesaja, dat de Geest van de Heer op mij rust, en dat de Heer mij gezalft heeft. En tevens dat Hij ook mij, net als destijds Jesaja, gezonden heeft om aan armen het goede nieuws te brengen, om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken

en aan blinden het herstel van hun zicht, om onderdrukten hun vrijheid te geven en om een genadejaar van de Heer uit te roepen.

Genadejaar

Even over dat genadejaar. Ook wel genoemd jubeljaar of het aangename jaar des Heren. Dat is een jaar (om de 7 x 7 sabbatsjaren) waarin, volgens het voorschrift van de Tora, schoon schip moet worden gemaakt met alle onrecht en scheve toestanden. Slaven moeten in dat jaar worden vrijgelaten, schulden moeten worden kwijtgescholden. Het is een jaar van herverdeling en solidariteit, waarin het volk weer helemaal opnieuw en met een schone lei mag beginnen. En op zichzelf is het jubeljaar dan weer beeld en afspiegeling van het komende Koninkrijk van God op aarde. En dat is, aldus Jezus, wat Hij, in navolging van Jesaja, komt prediken en verkondigen. De komst van Gods Vrederijk voor alle mensen. Licht voor blinden, vrijheid voor gevangenen, gerechtigheid voor allen.

Omgekeerd

En dan gaat het, nogmaals, niet om Jesaja die reeds lang geleden op de komst van Jezus wees, maar dan gaat het, omgekeerd, om Jezus die zichzelf daar en toen, in die synagoge rond het jaar nul in Nazareth, herkende in de roeping van Jesaja en aldus die oude roeping actualiseert en voor zichzelf invult.

Dichtbij ons bed

En was dat wellicht niet de diepste essentie van Jezus' optreden in die synagoge? Dat Hij het grote maar ook oude profetische visioen van Jesaja actualiseerde en zodoende ineens heel dichtbij brengt? Dichtbij zijn eigen bed, maar daarmee ook dichtbij het bed van zijn toehoorders? Vroeger konden ze er nog omheen door te zeggen: dat was het visioen van Jesaja.

Een mooi visioen, zoals dat hoort bij grote profeten. Armen en gevangenen nabij zijn. Blinden het licht laten zien. Prachtig, zoals Jesaja daarover schrijft. En prachtig ook om er uit voor te lezen in de synagoge. Maar daarna wordt de boekrol weer dichtgerold en gaat de kast in. En vervolgens gaat ieder weer over tot de gewone orde van de dag. Maar ineens staat er dan een stadsgenoot voor hen die laat zien dat hij dat visioen niet terug in de kast wil opbergen, maar onder het stof vandaan wil halen. En die door Zijn optreden laat zien dat dat prachtige visioen van Jesaja niet in het verleden ligt opgesloten, maar hier en nu gestalte kan krijgen in jezelf.

Bouwstenen

Anders gezegd: Jezus actualiseert de boodschap van Jesaja, om te beginnen bij zichzelf. En dat doet zijn toehoorders perplex staan. Is hij niet Jezus van Nazareth, onze vroegere stadsgenoot? En je hoort ze denken: Hoe kan hij, één van ons, zich met Jesaja, die grote profeet vereenzelvigen? Maar dat is nu juist precies wat Jezus daar in die synagoge laat zien: als wij echt willen dat de roeping van Jesaja doorgang vindt, dan volstaat het niet om uit Jesaja te citeren, maar dan zullen wijzelf die roeping verder moeten dragen en handen en voeten moeten geven. Het is één ding om de Schrift te lezen en eruit te declameren, het is een ander ding dat wij de teksten zelf verder moeten dragen om ze te maken tot wat ze zijn: bouwstenen voor het grote huis van Gods Koninkrijk. Ruwe bouwstof voor de aarde en het leven zoals God bedoeld heeft: een rijk van vrijheid, vrede en gerechtigheid voor allen.

Ernst Veen.

Woorden van de kerk (27)

Gereformeerd en Hervormd

Laatst kwamen we te spreken over Gereformeerden en Hervormden. Ik weet niet meer wat de aanleiding was, maar ineens hadden we het erover. Een van mijn Vlaamse gespreksgenoten zei toen: “Het is geloof ik niet precies hetzelfde, maar ik heb geen flauw idee wat het verschil is. En iemand anders in het gezelschap deed er een schepje bovenop: “Ik heb wel eens in oudere boeken gelezen dat de Hervormden vroeger ook wel Gereformeerden genoemd werden. Klopt dat?”

En zo kwam het dat ik op een papieren servetje een stuk Nederlandse kerkgeschiedenis moest uitleggen.

Om te beginnen is het juist dat de belangrijkste protestantse kerk van Nederland uit vroeger eeuwen verschillende namen heeft gehad: onder andere: Nederduitsch Gereformeerde Kerk, Nederduitsch Hervormde Kerk, Nederlands Hervormde Kerk. Tot zover is dat allemaal hetzelfde, en in de 17de eeuw heetten deze “hervormden” inderdaad meestal “gereformeerden”. Gaandeweg, toen de naam van de kerk standaardiseerde tot Nederlands Hervormde Kerk, werden de kerkgangers Hervormden genoemd.

Maar toen kwam er vanaf 1834 een Afscheiding. Een aanzienlijke groep Hervormden splitste zich af van de grote Hervormde Kerk (om te beginnen dominee De Cock uit Ulrum) en begon een eigen kerk. In 1886 herhaalde zich dit en vertrok er opnieuw een grote groep kerkgangers om een eigen kerk te stichten. De gebeurtenissen van 1886 staan te boek als de Doleantie.

Veel mensen van de Afscheiding (1834) en van de Doleantie (1886) stonden dicht bij elkaar, en weldra verenigden zij zich (1892). En hun kerk noemden zij de Gereformeerde Kerk. Eigenlijk de “Gereformeerde Kerken in Nederland”, en daar zit een hele filosofie achter, maar dat paste niet allemaal op mijn papieren servetje.

Overigens vloeiده niet de complete groep van de Afscheiding in 1892 in de Gereformeerde Kerk. Degenen die niet meegingen en apart bleven, noemden zich later de Christelijk Gereformeerde Kerk. Die bestaat trouwens nog steeds.

En zo zijn vanaf 1892 Hervormden (van de aloude protestantse kerk) en Gereformeerden (fusieproduct van Afscheiding en Doleantie) onderscheiden.

En denkt u niet dat het om subtiliteiten ging. Het was veeleer een wereld van verschil. Hervormd en Gereformeerd keken elkaar niet aan, meden elkander als de pest. In mijn familie (ik ben van de Gereformeerde tak) werd een tante min of meer uit de familie gestoten omdat ze trouwde met een Hervormde man.

In de tegenwoordige PKN zijn die Hervormden en Gereformeerden uiteindelijk dan toch weer samengekomen (plus nog enkele andere kerken). Maar dat is in feite niet echt anders dan de gang van zaken in België. Ook hier hebben we, onder andere namen, vergelijkbare richtingen en kerken gehad. Onze VPKB is alleen een beetje eerder ontstaan dan de PKN.

Joop van der Horst

www.vpkb.be/media

Protestantse Omroep

Protestantse Omroep vzw
Huis van het protestantsime
Brogniestraat 44 – 1070 Brussel

Radio 1 – woensdag om 20u03

7 juli

Mens voor de mensen zijn – Beeld-ver-vorming
Frank Marivoet.

21 augustus

Mens voor de mensen zijn – Trouw
Frank Marivoet.

18 september

Bijbel actueel – De onrechtvaardige boekhouder. Lc 16: 1-17
Bert Beukenhorst

16 oktober

Bijbel actueel – De onrechtvaardige rechter. Lucas 18:1-8
Bert Beukenhorst.

Verantw.Uitg.: F.Marivoet, Celestijnenlaan 7/21, 3001 Heverlee.

Eén om 10u en Canvas laat (zondag)

Zondag 6 oktober

Eredienst: Protestantse Kapel De Olijftak, Brasschaat (VPKB)

De Open Poort

Protestants - oecumenisch tijdschrift ter bevordering van het gesprek
rond geloof en samenleving.

Verschijnt 6 maal per jaar.

Meer info via Marie-Rose Baert (eindredactrice)

Adres Waversebaan 220, Heverlee

Met de Wagen

via de ring

Volg op de ring van Leuven de richting Namen. Aan de Naamsepoort (bij de Delhaize-winkel) verlaat u de ring en neemt u de Naamsesteenweg (N251) tot voorbij de spoorweg.

Aan de lichten NA de spoorweg neemt u rechts de Hertogstraat. Deze komt uit op de Waversebaan, sla die links op.

Voorbij het grote kruispunt (eerste met tegelijk links en rechts een straat) is het Jezuïetenhuis.

via de autostrade

U neemt afrit 15 op de E314, deze komt uit op de Koning Boudewijnlaan (N264). Die kan u tot de ring volgen (zie boven).

U kan ook net voorbij IMEC de Celestijnenlaan inrijden (hier komt u voorbij de wetenschaps-campus van de KULeuven). Aan de lichten op het T-kruispunt slaat u links de Willem de Croylaan in, op het Kantineplein (voor het Arenbergkasteel) volgt u de weg via de Hertog Engelbertlaan.

Dan neemt u de eerste straat rechts (Waversebaan) en het Jezuïetenhuis is dan aan uw rechterkant

Met de Bus

Halte Leopold3/Engelbert (op de Waversebaan): Lijn 337

Halte Waversebaan (op Leopold III laan): Lijn 2, 520

Van daar is het even wandelen tot het Jezuïetenhuis

Aan het Jezuïetenhuis

Hier neemt u de meest linkse parking (pijlte PANAL vzw).

Op de parking is er een toegangsdeur tot het gebouw. Hier komt u uit op een gang en u volgt deze voorbij een speelzaal (rechts). Even verder is er op de linkerkant een ruimte met daar de toegangsdeur tot de kapel.

Verenigde Protestantse Kerk in België (VPKB)
Gemeente Leuven

Kerkdiensten	elke zondag om 10u
Kindernevendienst en –opvang	elke zondag tijdens de kerkdienst (niet in juli en augustus)
VPKB-Leuven	http://www.vpkleuven.be
Locatie Kerk	Crypte Jezüïetenhuis Waversebaan 220 – 3001 Heverlee
Predikant	Ernst Veen L. Beosierlaan 89 – 3010 Leuven 016/22 98 83 ernst.veen@telenet.be
Samenstelling kerkenraad	Philipp Bratfisch Henk Corporaal Adri Leemput Dirk Panhuis Joëlle Segier Ernst Veen
Samenstelling bestuursraad	Anton Gazenbeek Marleen Jannis Chris Lefebvre Freddy Verhoeven Maarten Wilbrenninck Ernst Veen
Redactie	Adri Leemput Joop van der Horst Ernst Veen adrileemput@gmail.com
Vrijwillige bijdragen	IBAN BE93 0680 7857 4067 BIC GKCCBEBB

De kerkbrief verschijnt vier maal per jaar.

Bijdragen zijn steeds welkom en die kan u inleveren voor:

01/12 (winternummer) 01/03 (lentennummer)

01/06 (zomernummer) 01/09 (herfstnummer)